

Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu,
Muzeum Śląskie w Görlitz
oraz Uniwersytet Śląski w Opawie
zapraszają na międzynarodową konferencję naukową

Colloquium Opole 2013

12-14 LISTOPADA 2013

TOTALITARYZM I PAMIĘTANIE. ŚLĄSKIE DOŚWIADCZENIA I ŚLADY NAZIZMU ORAZ KOMUNIZMU

Program konferencji:

Dzień I - 12 XI 2013

18.30 – Prezentacja tomu pokonferencyjnego „Colloquium Opole 2012” –
– dr Monika Choroś
Przedstawienie założeń i celów konferencji – dr Bernard Linek, Annemarie Franke
Dyskusja nad przyszłością spotkań – dr Markus Bauer, prof. dr hab. Michał Lis

Dzień II - 13 XI 2013 (sala im. Karola Musiōła w opolskim ratuszu)
10.00 – Otwarcie konferencji i powitanie uczestników – Prezydent Miasta Opola
Ryszard Zembaczyński, dr inż. Katarzyna Widera (Państwowy Instytut Naukowy –
– Instytut Śląski w Opolu), dr Markus Bauer (Muzeum Śląskie w Görlitz),
prof. PhDr. Zdeněk Jirásek (Prezydent Miasta Opawy; Uniwersytet Śląski w Opawie)

10.45-12.15 **Sesja inauguracyjna**
Moderacja: prof. PhDr. Zdeněk Jirásek (Prezydent Miasta Opawy;
Uniwersytet Śląski w Opawie)
1. „Przemoc” totalitaryzmu - ale jak? Wyrugować-pamiętać-wyrwać zapomnieniu –
– prof. Dr. Dieter Bingen (Deutsches Polen Institut w Darmstadt)
2. *Polsko-niemiecki bagaż przeszłości* – prof. dr hab. Krzysztof Ruchniewicz
(Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta we Wrocławiu)
11.45 – Dyskusja
12.15 – Złożenie kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym synagogę

14.30–16.00 **Sesja I** (Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14,
sala Orła Białego)
Od Machtübernahme do końca niemieckiej historii na Śląsku
Moderacja i komentarz: prof. Mečislav Borák (Uniwersytet Śląski w Opawie)
1. *Między Brückerem a Moltke. Dolnoślązacy wobec nazizmu...* – dr Joanna Nowosielska-
Sobel (Uniwersytet Wrocławski)
2. *Czy istniała górnośląska specyfika postaw społecznych wobec polityki hitlerowskiej?* –
prof. Ryszard Kaczmarek (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
3. *Między Monachium a Poczdamem. Mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego i Opawskiego w
latach 1938-1945* – dr Józef Szymeczek (Uniwersytet Ostrawski)

16.30-18.00 **Sesja II** (Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, ul. Piastowska 14,
sala Orła Białego)
Razem w obozie: polskie, czeskie i niemieckie doświadczenia z komunizmem
Moderacja i komentarz: dr Bernard Linek (Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w
Opolu)
1. *Wyzwolenie/przylączenie/zdobycie Górnego Śląska i jego konsekwencje dla mieszkańców*
– dr hab. Adam Dziurok (Instytut Pamięci Narodowej, Katowice)
2. *Wokół życia codziennego w byłej Czechosłowacji* – prof. PhDr. Zdeněk Jirásek (Prezydent
Miasta Opawy; Uniwersytet Śląski w Opawie)
3. *„Wypędzeni” w NRD – między polityką historyczną, a pamięcią indywidualną. Studium
przypadku* – dr Mateusz Hartwich (Berlin)
18.30 – Przyjęcie uczestników Colloquium przez Prezydenta Miasta Opola – Ryszarda
Zembaczyńskiego (ratusz)

Dzień III - 14 XI 2013 (Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu,
ul. Piastowska 17, sala 201)

9.30-11.00 Sesja III

Jak pamiętać o XX-wiecznych totalitaryzmach?

Moderacja i komentarz: dr Markus Bauer (Muzeum Śląskie w Görlitz)
1. *Przykład Lamsdorf/Lambinowice* – dr Violetta Rezler-Wasielewska (Muzeum Jeńców
Wojennych w Opolu-Lambinowicach)
2. *Doświadczenia z tworzenia struktur regionalnych krajobrazów pamięci w Saksonii
1989/90* – dr Norbert Haase (Drezno)
3. *Działalność Pomnika Terezín w latach 1947 - 1992* – dr Radka Kubelková (Památník
Terezín)
4. *Jak pamiętać o totalitaryzmie? Przykład Krzyżowa/Kreisau* – Annemarie Franke
(Muzeum Śląskie w Görlitz)

11.30 -13.00 Sesja IV

Rozliczenie totalitaryzmów w kinie europejskim

Moderacja i komentarz: prof. Andrzej Gwóźdź (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
1. *Totalitaryzmy w filmach górnośląskich* – dr Jan F. Lewandowski (Fabryka Silesia –
–ROK Katowice)
2. *Rozliczenie z nazizmem w kinie niemieckim* – dr Sonja M. Schultz (Berlin)
3. *Polska i niemiecka recepcja filmowych obrazów nazizmu na przykładzie serialu „Nasze
matki, nasi ojcowie”* – dr Joanna Trajman (Uniwersytet Wrocławski)

14.30-16.00 Dyskusja panelowa

Perspektywy pamiętania

Moderacja: prof. Michał Lis (Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu)
Uczestnicy:
Holm-Henning Freier (Ekspozycja Pełnomocnika Federalnego ds. Urzędu
Bezpieczeństwa byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej – Neubrandenburg)
dr Łukasz Kamiński (prezes Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie)
dr Libor Svoboda (Instytut Badania Reżimów Totalitarnych w Pradze)

16.00 – Zakończenie obrad i pożegnanie uczestników

Więcej informacji na stronie:
www.instytutslaski.com

Organizatorzy:

